

А. К. Терещенко

Курбанов Валерій Білялович

КУРБАНОВ Валерій Білялович (09. 02. 1939, м. Чита, РФ – 30. 09. 2009, Київ) – співак (бас-баритон), режисер, театрознавець, педагог. Професор (1999). Заслужений діяч мистецтв України (2007), засл. арт. Азерб. РСР (1968). Дипломант Всесоюз. огляду худож. самодіяльності (Москва, 1955). Закін. Моск. консерваторію (1962; кл. вокалу О. Батуріна), Київ. інститут театр. мистецтва (1978; режисер. ф-т). Від 1962 – соліст Азерб. театру опери та балету ім. М. Ахундова (Баку), де також здійснив постановку опери «Богема» Дж. Пуччіні. 1970–72 стажувався у Великому театрі у Москві, де водночас навч. на Вищих курсах режисер. майстерності у Б. Покровського. Від 1978 – у Київ. університеті театру, кіно і телебачення: 1980–85 – худож. кер. режисер. курсу студентів-іноземців, 1990–95 – першого в Україні курсу муз. реж., 1983–86 – декан театр. ф-ту, від 1986 – завідувач кафедри муз. виховання. Водночас 1978–84 був солістом Філармонії, від 1995 викладав у Нац. муз. академії України (обидва – Київ). Серед учнів – [В. Баша](#), [О. Камінська](#), [К. Кашликов](#), [О. Кужельний](#), [В. Пилипчак](#), [Т. Романюк](#), [Д. Савченко](#). Виступав на театр. і концерт. сценах країн СНД, Німеччини, Польщі, Болгарії, Туреччини, Австрії та ін. Мав записи на радіо. Худож. кер. постановок «Богема» Дж. Пуччіні (1994), «Телефон» за оперою Дж. Менотті, «Кавова кантата» Й.-С. Баха (обидві – 2001; усі – Нац. опера України, Київ), «Давайте ставити оперу» Б. Бріттена (2002, Одес. театр опери та балету), мюзиклу «Софія Потоцька» О. Костіна (2001, Київ. театр оперети); реж. постановок «Пошились у дурні» М. Кропивницького (1994; навч. театр при Київ. університеті театру, кіно і телебачення), «Лісова пісня» В. Кирейка (1999), «Травіата» Дж. Верді (2000), «Любовний напій» Г. Доніцетті (2002), «Царева наречена» М. Римського-Корсакова (2004; усі – театр-студія «Молода опера» при Нац. муз. академії України).

Т.

Основні партії

Борис Годунов (однойм. опера М. Мусоргського), Мельник («Русалка» О. Даргомижського), Князь Ігор (однойм. опера О. Бородіна), Рене («Іоланта» П. Чайковського), Мефістофель («Фауст» Ш. Гуно), Ескамільо («Кармен» Ж. Бізе), Дон Базиліо («Севільський цирульник» Дж. Россіні).

Основні праці

Музична режисура та майстерність актора. 1982; Введення до основ музичної режисури (оперета і мюзикл). 1988; Введення до основ музичної режисури (про досвід роботи К. С. Станіславського і В. І. Немировича-Данченка у музичному театрі). 1988; Вокальне виховання актора театру і кіно. 1989 (усі – Київ).

Рекомендована література

1. Дебют молодого соліста // Бакин. рабочий. 1963, 8 янв.;
2. Обаяние подлинного искусства // Правда. 1963, 30 марта;
3. Фархадова Р. Болгарская опера на бакинской сцене // Сов. музыка. 1966. № 8;
4. Загайкевич М. Після сорокарічного забуття: опера В. Кирейка «Лісова пісня» на сцені опер. студії Нац. муз. академії України // КіЖ. 1999, 11 груд.;
5. Умер «золотой» оперный певец Валерий Курбанов // Хрещатик. 2009, 6 жов

Покликання на статтю:

Курбанов Валерій Біялович / А. К. Терещенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51794>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).